

választásokat rendezni. A gyakorlatban igen üdvös hatása lesz a javaslatnak, mely semmi irányban sem prejudikál a közigazgatási kérdés megoldásának: ezért elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés.)

A Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben megszavazza.

Az **elnök** indítványára elhatározza a Ház, hogy holnap a **községi és körjegyzők fizetésének rendezéséről** szóló törvényjavaslatot fogja tárgyalni.

(A *fiumei kormánybiztosság*.)

Vió Antal a belügyminiszterhez interpellációt intéz a fiumei kormánybiztosság ügyében. A kormány törvénytelen séget követett el, amikor Fiume autonómiáját felfüggesztette. A kormányzó mint kormánybiztos gyakorolja a városi képviselőtestület jogait és ama határozatokat, amelyeket e minőségében hoz, önmaga mint kormányzó másodfokon jóváhagyja. Súlyos sérelem az is, hogy a feloszlatott képviselőtestület helyett nem választanak új képviselőket, holott ezt is világosan elrendeli a törvény. Tudja, hogy mindezt a felelősséget Fiume városára fogják hárítani, mert Fiume városa nem járult hozzá a határrendőrségről szóló törvény életbeléptetéséhez. A város nem volt oly együgyű, hogy az életbeléptetés ellen tiltakozott volna, hanem csak azt kívánta, hogy az új tör-

vényt hozzák összhangba Fiume autonóm jogával. A fiumeiek abban az illúzióban éltek, hogy más jogaik vannak, mint más városoknak. Mindenképen célszerű volna a mai provizórius állapotot végre rendezni s a konfliktusokat egyszersmind mindenkorra lehetetlené tenni. Interpellációjában kérde a belügyminisztertől, hajlandó-e hozzájárulni a város és a kormány viszálykodásának megszüntetéséhez.

(Miniszterelnöki válasz.)

Tisza István gróf miniszterelnök a távollévő belügyminiszter helyett azonnal válaszol az interpellációra. Kijelenti, hogy viszálykodás a kormány és Fiume városa között nem lehet. Ha Fiume telebsiti köteleességeit, akkor a legszebb egyetértésben lesz a kormánnyal. Ha pedig nem teljesíti, akkor a magyar kormány rendet fog csinálni, de viszálykodni a várossal akkor sem fog.

Az interpelláló azt óhajtja, hogy a kormány figyelemmel legyen az olasz elem főtartására. A magyar állam az áldozatkész cselekvésnek egész sorozatával bizonyította egy és félszázadon át, hogy ez a politikája. A magyar állam kereste a fiumei olaszokkal való jó egyetértést minden téren. De nagyon jó lesz, ha az olaszok gondoskodnak arról, hogy a magyar nemzet ne legyen szegényebb ismét egy illúzióval.

Közüvilágítási programot sürget a közgyűlés.

(*Saját tudósítónktól.*) A sok mindenféle városi ügy között, amelyek hetek óta permanenciában tartották nemcsak a különféle bizottságokat, de a közgyűlést is, a közfigyelem egészen elterelődött arról, hogy a tanács a három éves városrendezési program keretében, vagy azzal kapcsolatban **elfelejtett közvilágítási programot adni.** A közvilágítás témája az októberi közgyűlésen fölvetődött ugyan, de nem érdemleges formában, mindössze arról esett szó, hogy a légszeszgyár az inwert-égőkért külön számilát nyújtott be, amit a tanács a légszeszgyárral kötött szerződésre való hivatkozással nem akceptált. Ugyanilyen javaslatot tett a közgyűlésnek is, amely kimondta, hogy az inwert-égőket le kell szerelni és állítsák föl ismét a kisebb fényű, de olcsóbb Auer-égőket. Miután az ügy előadója a közgyűlést a javaslatához való hozzájárulásnak megnyerte, több szó nem esett a dologról és a közvilágítás ügye ezzel elintézését is nyert.

Köztudomású, mert hiszen a verebek is csiripelik már, hogy Szeged csatornázásánál talán csak a közvilágítása rosszabb. Arra, hogy **milyen lehet** a jó közvilágítás, példát tudott mutatni a tanács a Gizella-téren, a mely jelenleg a legpompásabban világított része a városnak. De azon mindeddig nem ütött közű meg, hogy Szeged legfőbb utcáját, a Kárász-utcát, az üzleti kirakatok villanykörteí világítják, hogy az üzletek bezárása után a város főutcája, a közönség korzója, a forgalom gócpontja — falusias sötétségbe borul. Jól tudjuk, hogy a tanács érzi ennek a lehetetlen, mizerábilis állapotnak az ódiumát, de megfoghatatlan módon mégse csinál semmit! Hogy érzi ezt a szégyent, bizonyítja az a terve is, amely szerint a Stefánia-sétányból akarja elvitetni az ivlámpákat, hogy a Kárász- és Takaréktár-utcák hiányos világítását valamiképen pótolja. Azonban még ez a terv is messze áll a kiviteltől, bár a középítészeti tanács is megsürgette egyik, még az ősz elején tartott ülésében. Általában: mintha a közvilágítási mizériák orvoslása-

val egyáltalán nem foglalkoznának a városházán. Tervek gombamód nőnek, itt is, ott is intenzivebb világítást akarnak csinálni, de a tervek — úgy látszik, — csak nem akarnak megvalósulni. Hiszen például már a Dugonics-tér intenzivebb világítása is befejezett volt legutóbb, még a nyáron sürgették az érdekelt kereskedők és lakók, beadványokkal ostromolták a tanácsot, amely ígérni igérte a mizériák orvoslását, a Dugonics-tér azonban ma is olyan sötét, mint volt — tulás nélkül — ötven esztendővel ezelőtt. Ha elhatározták, hogy kivilágítják a Dugonics-teret, miért nem fognak hozzá? Azt is elregisztráltuk hónapokkal ezelőtt, hogy a tanács gázvilágítással látja el a feltöltött, kikövezett, szóval teljesen rendezett Hétvezér-utcát, amely Rókus mellékutcai között egyike a legforgalmasabbaknak. Ez az utca is sötét még mindig. De vajon mit csináltak ebben az egész esztendőben a közvilágítás javítása érdekében: hogy megkockáztassuk ezt a kérdést is, amelyre nyomban megadható az egyszerű, rövid válasz. Olyan keveset, hogy majdnem semmit! Néhány gázlámpát állítottak föl a Liliom-utcában, az egyik külvárosi utcában pedig néhány **petróleum-lámpát!** Sokkal többet a közvilágítás javítására nem tehettek, mert különben meglátszana a város utcáin.

Mindezeknek az állapotoknak természetes következménye az a mozgalom, amely az egyes városrészek lakossága körében indult meg azért, hogy a tanács rendszeres, elfogadható közvilágítási programot adjon. Rókus és a többi városrészek lakossága évek óta sanylik már a közvilágítás hiányosságait, amelyek szoros összefüggésben vannak a lakásmizériákkal is, mert amíg a külvárosokat, ahol a lakások olcsóbbak, épen a világítás közveszedelmes hitványsága miatt nem szívesen lakják, addig a belvárosban aránytalanul drágábbak a lakások. Az érdekelt lakosság nevében, úgy halljuk, több városatyá indítványt fog benyújtani a legközelebbi közgyűléshez, amelyben közvilágítási programot kérnek a tanácstól, illetőleg a közgyűlés útján akarják utasíttatni arra, hogy a mérnökséget gyökeres közvilágítási tervezet kidolgozására szólítsa föl. Ha a tanács —

mondják az indítványozók — bár kevés anyagi alappal, kölcsön reményében, tudott adni három éves városrendezési programot, akkor ennek a keretében adhat **legalább egy esztendőre szóló közvilágítási programot is.**

Béke a Balkánon.

— Megállapodás a török és görög közt. —

(*Saját tudósítónktól.*) Végre béke van már a Balkánon. A görög és török béke-delegátusok tegnap délután tartották utolsó ülésüket és pontonként megszövegezték a békeszerződés rendelkezéseit. A szerződés szerint **a háboru előtt fennállott szerződéseket és koncessziókat ismét érvénybe léptetik** s ezzel egyidejűleg azok, akik a háboru idején vétségeket követtek el, általános kegyelmet kapnak.

Az új görög területen lakó mohamedánok **vagyona** eltulajdoníthatatlan. A szultán és a török uralkodóház tagjainak magánbirtokait a görög állam elismeri. Az állami birtokok tulajdonjoga felett a hágai bíróság fog dönteni. A hadifoglyok ellátásának költségeit a hágai békebíróóság ítélete alá bocsátják, de a török hadifogoly tisztéknek kifizetett összegeket a porta tartozik megtéríteni.

A háboru előtt elkobzott görög hajókat vissza kell adni és Törökország tartozik a kárvallottak veszteségeit pótolni. A tized megszűnt, de ha a mohamedán mecsetek, kolostorok és papi szemináriumok nem képesek a maguk erejéből viselni a fentartási költségeket, akkor Görögország pótolja a hiányzó összeget. A Szalonikiban zsákmányolt ágyuk és fegyverek tulajdonjoga felett a hágai döntőbíróóság fog határozni.

A békéről s a balkáni eseményekről még ezeket jelentik:

TITKOS SZÖVETSÉG A BALKÁNON.

Berlin, november 12. A *Tagliche Rundschau* jó forrásból tudni véli, hogy **Románia, Szerbia és Görögország titkos szövetséget kötöttek Bulgária és Törökország példájára** a státuszkvó főtartása céljából. **Bulgária állítólag vissza szeretné hódítani a Dobrudzsát** és ezért létesítette Románia ezt a hatalmi szövetséget, amely azonban érvényes albán zavargások esetére is.

A SZERZÖDÉS PONTJAI.

Athén, november 12. A török és görög delegátusok közt létrejött **előzetes megállapodás** a következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. Az összes szerződéseket és egyezményeket, amelyek a háboru előtt fennállottak, **teljesen érvénybe léptetik ismét.**
2. Azok, akiket az események kompromittáltak, vagy a háboruban valamivel kapcsolatban állottak, **amnesztiát kapnak.**
3. Az átengedett területen lakók hellén állampolgárokká válnak, ha csak három éven belül nem határozzák el magukat arra, hogy ottomán állampolgárokká lesznek és kívándorolnak Görögország területéről.
4. Az átengedett területek lakói e területeken lévő birtokaik tulajdonosai maradnak. A tulajdonjog tiszteletben tartását megígérik nekik. Senki sem fosztható meg birtokától, kivéve, ha a közjó kívánja, akkor is csak kártalanítás ellenében.
5. A szultán és a császári család magánbirtokait továbbra is elismerik és respektálják, míg a magánállambirtokok kérdése a hágai döntőbíróóság elé utaltatik.
6. A hadifoglyok ellátásának kérdését döntőbíróóság oldja meg, a tiszték zsoldja vissza lesz térítve.
7. A lefoglalt hajókat visszaadják. Az